

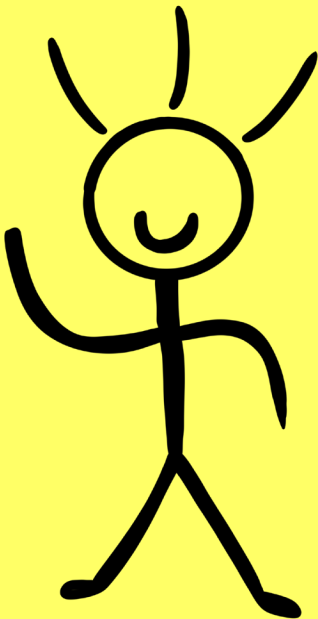
lipu tenpo

nanpa kulupu

o kama pona lon
lipu tenpo! tenpo ni
la mi mute li toki e
tenpo kulupu lon
ma tomo Win pi
tenpo seli pini. jan
pi toki pona li
kulupu la ni li pona
tawa mi! kin la sina
ken lukin e toki
pilin tawa lipu ku
lon lipu tenpo ni.
ona li pilin e ni: lipu
ku li ike lili. lipu ku
li pona ala pona
tawa sina? tenpo
ale la mi wile e ni:
lipu tenpo li pona
tawa sina!

-jan Sonatan

jo

2

kulupu

tenpo kulupu pi ma tomo Win

4

musi pi soweli ike

5

sina pi toki pona o kama kulupu

7

toki pona

nasin ku li pona taso ala

10

sona

tenpo pi jaki Kolona li pini ala pini?

telo suli suli

11

sona pi tjo lili a

13

kulupu esun Patakonija

ma

tawa pi poki monsi pi ma Asija nan-

pa luka tu tu: ma Nepali

15

toki

telo oko li ken ante e pilin

musi

kala mi

pona monsuta

16

sitelen esun

musi mute

seme li mi?

17

jan Osimanta

kijetesantakalu o!

alasa nimi: ma Apika

18

jan pali

tenpo kulupu pi ma tomo Win

tan jan Sonatan

jan Ke Tami li jan suli pi toki pona. tenpo mute la ona li pali e toki e sitelen e kalama tawa toki pona. kin la ona li pali e sitelen e toki pi lipu tenpo li lawa e lipu Wesi pi toki pona. tenpo sike ni la ona li kama pilin e ni: "mi wile kulupu lon poka pi jan ante pi toki pona". ona li sona e ni: ma tomo Win la tomo sona pi toki Epelanto li lon. kin la ma tomo ni li lon insa pi ma Elopa. ni la jan Ke Tami li toki e ni tawa jan pi toki pona: "sina wile e ni la jan pi ma Elopa o kulupu lon poka mi lon ma tomo Win." jan mute li lukin e toki ni li pilin pona tawa kulupu. ni la tenpo kulupu li kama lon.

mi kin li pilin pona tawa tenpo kulupu. ni la mi tawa ma tomo Win li wile kulupu lon poka pi jan pi toki pona. tenpo kulupu li jo e tenpo suno luka tu. taso jan mute li kama lon tenpo suno nanpa luka li tawa lon tenpo suno nanpa luka tu. mi kama lon tenpo pimeja pi tenpo suno nanpa tu tu. mi tawa kepeken tomo tawa kon.

jan Peja li pali e lipu linluwi¹ pi lipu tenpo. ona li tan ma Netelan li tawa kepeken tomo tawa kon ante lon tenpo sama. ni la mi tu li lon ma pi tomo tawa kon lon ma tomo Win la mi kulupu. mi kama sona e ni: jan Peja li pona mute li musi tawa mi. mi tu li wile tawa tomo wan lon ma tomo Win tan ni: mi ken lape lon ona. jan Ke Tami kin li lon tomo ni.

ni la jan Peja en mi li alasa e tomo tawa linja. mi lon ona la mi tu li toki li musi li pilin pona a. taso tenpo wan la mi kama sona e ni: mi tawa lon nasin ike. mi weka tan tomo lape mi. mi tu li weka tan tomo tawa linja li wile tawa kepeken tomo tawa linja pi nasin pona. tenpo

pimeja li lon. tomo tawa mute ala li lon. jan mute ala li lon. taso mi pona. tenpo pimeja ni la tomo tawa linja wan kin li kama li tawa e mi. ni la tenpo kama mute la mi tu li kama pona lon tomo lape li lukin e jan Ke Tami. mi ale li pilin lape mute li open lape kepeken tenpo lili. ale li pona.

tenpo suno nanpa luka li kama! mi jan tu wan lon tenpo ni. mi ale li tawa tomo pi ilo sitelen. mi sitelen e lipu tenpo e lipu ante pona. ni la mi tawa ma kasi. jan Pelanton en jan Peton li kama. ona li tan ma Mewika. ona tu kin li pona li musi tawa mi. mi ale li kepeken e lipu sitelen li toki e ni. ona li toki musi li toki pona. tenpo ni la jan ante kin li kama. jan Luna en jan Pulo en jan Simo en jan Masije en jan Jakopo li kama. ona ale li pona tawa mi.

jan mute li lon la jan Ke Tami li toki tawa jan ale mi. ona li pali e supa lili mute pi kasi kiwen. nimi wan pi toki pona li lon supa kasi ale. sinpin wan la ona li sitelen kepeken sitelen Lasina. sinpin ante la ona li sitelen kepeken sitelen pona. supa kasi ale li jo e nimi ante. jan Ke Tami li pana e supa kasi wan tawa jan ale. mi mute li pilin pona mute tawa jan Ke Tami tan ni. supa kasi lili mi li toki e ni: "suwi".

tenpo ni la mi jan mute. ni li pona a. jan Ke Tami li toki e ni tawa mi mute: "mi o musi!" ona li wile musi e musi pi sowe-li ike². mi mute li musi mute e ni li pilin pona a. mi pini la mi ale li pilin pona kin tan ni: jan Ke Tami li jo e palisa kule mute. palisa kule la mi mute li sitelen lon nasin anpa. mi sitelen e ijo suwi pona mute pi toki pona. jan Ke Tami li sitelen e kijetesantakalu pona kin lon nasin. sina kama sona e ni: mi mute li

1 ilo mute li toki tawa ilo mute la ni li linluwi.

2 sina ken lukin e musi pi soweli ike lon toki kama pi lipu tenpo ni.

musi pona lon tenpo suno ni.

tenpo suno kama li tenpo suno nanpa luka wan. ona la mi mute li kulupu kin. taso jan sin tu wan li kama kin. jan Lilin en jan Molisi en jan Wepo li kama. tenpo suno ni li tenpo suno suli tan ni: ona li tenpo suno pi toki pona. tenpo suno ni la toki pona li sike e suno pi nanpa mute wan. jan mute li pali e ijo pi toki pona lon kulupu Ma Pona Pi Toki Pona tan ni. mi mute kin li jo e ilo sona. ni la jan Ke Tami li toki tawa jan mute pi kulupu ni. ona li toki e ijo pi tenpo kulupu ni. taso telo li open kama tan sewi. tenpo kama lili la mi pini e toki li tawa tomo sona pi toki Epelanto.

tomo sona la jan sona wan li kama li toki e tenpo pini pi toki Epelanto tawa mi mute. ona li sona pona. mi mute li toki kin e toki pona tan ni: pali open ona li sama. kin la mi mute li pana e lipu tenpo tawa tomo sona ni. ona li pilin pona li wile awen jo e lipu tenpo. tenpo pimeja la mi mute li tawa telo nasin Tona li moku e telo li musi mute. tenpo ni la jan Ke Tami li pana e sona pi sitelen musi tawa mi. mi kama sona e ni: tenpo pini la mi lukin e sitelen musi lon lipu Wesi. ona li pona lukin tawa mi. ni la mi wile sona e kon ona. jan Ke Tami li pana pona e sona ona tawa mi. mi pilin pona tan ni li sitelen kin e sitelen musi lon nasin anpa.

tenpo suno kama li tenpo suno nanpa

luka tu. ona li tenpo suno pini pi tenpo kulupu lon ma tomo Win. jan mute li tawa weka lon tenpo ni. taso mi ante li pali kin e ijo lon kulupu. kin la jan Owen li kama kulupu mi lon tenpo ni. mi tawa tomo sona pi ilo tenpo tan ni: ona li wile e mani ala. tomo sona ni li jo e lipu. ona la jan li lukin e ilo tenpo lon tomo ni la ona li ken sitelen e nimi ona e ijo pona lon lipu. mi mute li pali e ijo musi pona. mi sitelen e nimi mi kepeken sitelen pona li sitelen e toki kepeken toki pona a.

jan Ke Tami li tawa kin la jan Pulo li lawa e mi mute tan ni: ona li tan ma tomo Win li sona pona e ona. ni la mi mute li tawa ma kasi li pali e musi lipu li toki mute. tenpo pimeja la mi ale li tawa tomo lili pi kalama musi li kute e kalama musi pi jan tu. jan wan li kalama pona kepeken ilo kalama pi linja luka wan. jan ante li kalama uta pona li mu pona kin. kalama musi ni li pona mute tawa mi.

tenpo open pi tenpo suno kama la mi kin li tawa weka. tenpo kulupu ni la mi kama sona e jan pona mute tan ma ante mute. mi ale li toki lili e toki Inli e toki Tosi e toki Kanse e toki Epelanto lon tenpo kulupu. mi mute li toki mute mute e toki pona taso. ni li suli mute tawa mi li pana e pilin sewi. jan Ke Tami li pali e tenpo kulupu li lawa e ijo ona. pona o tawa jan Ke Tami! pini la mi wile toki e ijo wan ni tawa jan ale pi toki pona: "o kulupu! o kulupu kin."

**musi pi
soweli ike**
tan jan Jakopo

jan mute li lon la, jan li wile musi la, jan li ken musi pi soweli ike. musi la, jan li kulupu pi ma tomo lili. taso, ale li pona ala. tenpo pimeja la, jan tu li kama soweli ike. soweli ike li wile moli li wile moku e jan. ona li moli e jan wan lon tenpo pimeja ale. tenpo suno la, kulupu li toki e ni: jan seme li soweli ike? mi wile moli e ona! suno li pini la, kulupu li moli e jan wan. ken la, ona li soweli ike. ante la... pakala! sina wile ala wile sona e nasin musi? mi pana e sona.

jan wan li jan musi lawa. ona li pali e seme? mi toki lon tenpo kama. jan ante li lon kulupu. kulupu la, jan ale li kama jo e lipu jan wan. lipu jan li toki e ni: sina soweli ike, anu jan taso, anu jan wawa. lipu jan ni li ken:

- jan: sina jan taso. tenpo pimeja la, sina lape. tenpo suno la, sina toki.
- soweli ike: tenpo pimeja la, sina en soweli ike ante li moli e jan wan.
- jan lukin: tenpo pimeja ale la, sina ken lukin e jan wan. jan musi lawa li toki e ni tawa sina: jan ni li pona ala pona?
- jan sewi olin: open musi la, sina lukin e jan tu. ona tu li kama jan olin. jan wan li moli la, jan ante kin li moli.
- jan alasa: sina jo e ilo utala. sina moli la, sina ken moli e jan wan ante.
- jan pi wawa nasa: sina jo e telo wawa tu. jan li moli tan soweli ike

la, sina ken pana e telo wawa pona.

sina pana la, ona li moli ala. ante la, sina ken pana e telo wawa moli tawa jan wan. sina ken pana e telo pona tawa ona. sina jo e telo pona wan taso e telo moli wan taso.

- jan lili: soweli li alasa la, sina ken open lukin. taso, sina wile ala e ni: soweli li lukin e lukin open sina!

jan musi lawa li lawa e tenpo musi. musi li tawa sama ni. open la jan lawa li toki e ni:

"kulupu li lape!" ona li pini e lukin ona.

"jan sewi olin li kama." jan sewi olin li open lukin. ona li lukin e jan tu. jan lawa li luka e jan tu. ona li kama jan olin. jan sewi olin li pini lukin.

"jan olin li kama." jan olin li open e lukin li lukin e jan olin ante. ona li pini la, sike musi li ken open.

"jan lukin li kama." jan lukin li lukin e jan wan. jan lawa li weka e len tan lipu jan ona. jan lukin li lukin la, jan lawa li len sin e ona. jan lukin li pini lukin.

"soweli ike li alasa." soweli ike li open lukin. ona li toki kepeken kalamala ala e jan pi wile moli. jan lili kin li ken lukin. soweli li pini lukin.

"jan pi wawa nasa li kama." jan lawa li toki e ni tawa jan pi wawa nasa: jan seme li moli? jan pi wawa nasa li wile ala wile awen e ona? jan pi wawa nasa li wile ala wile moli e jan wan?

"suno li kama. kulupu li open lukin, taso jan ni li moli." kulupu li toki. ken la, jan ni anu jan ante li soweli ike. jan lukin en jan lili li ken pana e sona ona. taso, ona o awen lukin. soweli ike li sona e jan lili anu jan lukin la, ona li moli e ona lon tenpo pimeja kama. suno li pini la, jan ale li luka tawa jan ike. jan wan pi luka mute o moli. ona li weka e len tan lipu jan ona. tenpo pimeja li kama. kulupu li lape sin.

soweli ike ale li moli la, musi li pini. pona li tawa kulupu. taso, soweli ike li moli e jan ale la, musi li pini. pona li tawa soweli ike. ken la, jan olin li awen. jan ante ale li moli. ni la, pona tawa jan olin.

sina pi toki pona o kama kulupu

tan jan Ke Tami

tenpo pini la ike li kama. ma ale la ike Kolona li ken jaki e sijelo pi mi ale. ni la mi awen lon tomo. mi tawa ala kulupu suli. mi kama ala lon poka pi jan mute. tenpo tomo la mi lukin e musi mute. mi toki tawa kulupu kepeken ilo. kin la mi kama sona toki pona. ijo musi mute li pona e tenpo mi. toki pona li pona mute e tenpo mi. toki pona en kulupu pi toki pona li awen pona tawa mi.

ni la jan mute li toki: "tenpo tomo li pini la mi wile tawa ma ante. mi wile lukin e ma tomo suli e musi pi tenpo pini e utala musi nasa." taso mi toki

ni ala. nasin pi pilin mi la mi wile ala tawa ma mute. ma mi en ma tomo mi en tomo mi li pona mute tawa mi. taso toki en musi en kulupu a li pona kin. ni la mi kama toki inasa: "a, mi wan li wile ala tawa ma ante. taso mi lon kulupu la, mi ken wile tawa. kulupu la, mi wile tawa ma seme?"

mi kama lukin e nasa pona. nasa ni li wawa e pilin mi: tomo wan li awen e sona pi toki mute. suli la, tomo ni pi sona awen li awen e sona pi toki Epelanto. taso ona li awen e sona pi toki sin ante kin. ona li jo e lipu pi toki pona.

tan ni la, mi wile sona: mi en seme li wile tawa tomo sona ni? seme li

wile lon poka mi? seme li wile kama kulupu a? jan mute li kama wile ni! kulupu lili ni pi toki pona li tawa ma tomo Win lon ma Esalasi, li toki pona mute, li musi kepeken toki pona, li moku pona, li kama sona e ijo sin e tenpo pini pi ma tomo. a, toki pona li kama e pilin pona mi. taso tenpo kulupu pi toki pona li namako suli e pilin pona mi.

mi wile e sama tawa sina ale. sina pilin pona tan kulupu tan toki pona la o kama lon poka pi sina ante. mi toki pona mute kepeken ilo. ni li pona. taso pilin la toki pi ilo ala li pona mute.

a, taso ken la sina sona ala e nasin pona tawa kama pi tenpo kulupu? seme pi toki pona li lon ma sina? seme li wile tawa poka sina? sina sona ala e ni ale la, sina sama mi! o

toki e sona ala sina tawa kulupu suli pi toki pona. o pana e lipu tawa kulupu. kulupu li ken pana e sona tawa lipu: seme li wile tawa ma tomo suli seme lon tenpo seme? ni la sina a open e nasin kulupu.

sina ken ala tawa kulupu la, kulupu li ken ala tawa sina la, seme li ken? sina pilin ala pona lon kulupu la, ken ante seme li lon? mi sona e nasin tu tawa pilin kulupu.

nanpa wan la, sina ken awen kepeken ilo. sina ken tawa musi ilo Wijasa (VR Chat). ona la, sina ken tawa ma pi lon ala. sina ken lukin e sijelo pi lon ala. sina kepeken sijelo pi lon ala. taso sina toki kepeken kalama lon. sina kute kin e kalama lon.

nanpa tu la, sina ken sitelen kepeken ala ilo suno. sina pana e pimeja telo tawa lipu walo la sina ken sitelen e toki kepeken ilo sitelen palisa taso. pali ni li pini la sina ken pana e lipu tawa tomo ante anu ma tomo ante anu ma weka ante. lipu tawa li kama lon tomo ante pi toki pona la, lipu tawa sin li ken tan tomo ni tawa tomo sina. mi kin li wile ni. tan wile mi ni la, mi toki e wile mi tawa kulupu suli pi toki pona. tenpo mun kama la, mi pana e lipu tawa a.

toki pona

nasin ku li pona taso ala *tan jan pi wile nimi ala*

open, la o sona e ni: toki ni li pilin mi taso. toki ni li sona pi jan ale ala li pilin pi jan ale ala. taso, toki ni li suli tawa mi. ni, la mi pana e ona tawa sina mute.

ken, la sina pilin ike tawa toki ni. ni li pona tawa mi.

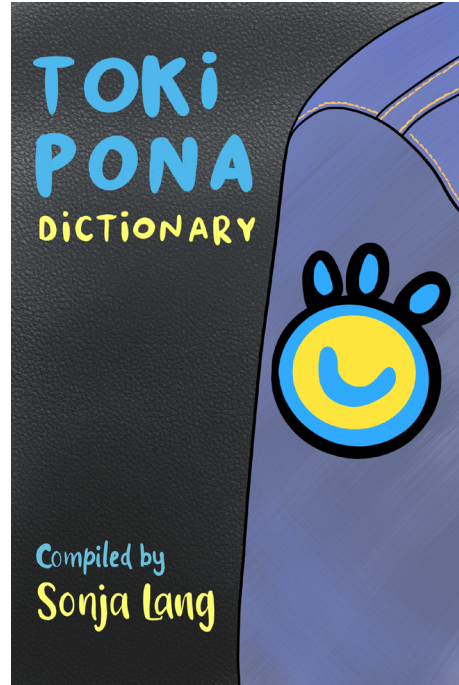
ken, la sina pilin pona tawa toki ni. ni li pona tawa mi.

ken, la toki ni li suli ala tawa sina. ni li pona kin.

jan ale li kepeken ala e nasin sama mi. taso, nasin mute li ken pona tawa kepeken. ni, la mi pana e toki ni. mi open.

tan seme, la mi pilin e ni tawa nasin ku? mi pilin e ni tan ni: ike lili pi lipu ku li ken ike tawa toki pona. ike ni li ike ala e lipu ku ale. taso, toki pi ike ni li suli tawa sona. jan li kama sona e ike, la pona pi lipu ku li ken tawa jan kin. ni, la mi pana e nasin ni.

nanpa wan, la mute, la nimi ku suli en nimi ku lili li nimi ilo ala. (mi toki taso e nimi ku pi pu ala). nimi ku pi nanpa lili li ilo. nimi "tonsi" li nimi ilo. nimi "monsuta" li nimi ilo kin. taso, nimi ante mute li ilo ala. nimi "n" en nimi "wa" li kepeken e kon pi nimi "a." nimi tu li kepeken e kon sama, la ni li ike lili tawa kon pona pi toki pona. jan li kepeken e nimi "kokosi-

la" lon tenpo ni taso: jan li toki pona ala lon tomo pi toki pona taso, la jan li ken toki e ni: "o kokosila ala." taso, nimi "o kokosila ala" en nimi "o toki pona taso" li kepeken e kalama pi tenpo sama. (jan pi mute suli ala li kepeken e nimi "kokosila," taso jan li awen kepeken e ona lon tenpo ni. nimi "kokosila" li nimi musi ala tawa jan ni). nimi "isipin" li sama nimi "pilin" anu nimi "sona." nimi "meso" li sama nimi "insa." mute, la nimi "meso" li weka, la kon pi linja nimi li awen sama. nimi "meso" li nimi ilo ala tan ni.

kin, la nimi ku mute li musi taso. musi li ken pona, taso nimi musi li musi lon tenpo ale ala. a, musi li ken

pini. ni li sona suli. nimi musi pi lipu ku li nimi “epiku” li nimi “samu” li nimi “Pingo” li nimi “yupokosi.” ken, la sina toki e ni: “nimi musi li musi tawa mi. o ike ala tawa ona.” ken, la sina toki e ni: “jan pi mute ala li kepeken e nimi musi. ni, la nimi musi li suli ala.” toki sina, la mi pilin e ni: toki sina o kama lon. mi wile e ni: jan li kepeken ala e nimi musi lon tenpo pi musi ala. taso, nimi musi li ken kama sama nimi pi musi ala. jan sin mute pi toki pona li kama sona e nimi musi li kepeken e nimi ni tawa musi ala.

nanpa tu, la lipu ku li alasa e nimi namako e sona ona kepeken nasin nasa. nasin pi lipu ku li ni: jan wan taso li pana e nimi wan tawa wile sona pi lipu ku, la nimi ni li ku lili. nasin ni, la nimi “ete” li lon lipu ku. jan ala li kepeken e nimi ni. nimi “ete” li suli ala, taso ona li lon lipu ku. ni li pona ala. mi kama sona e ni: jan wan li pana e nimi “ete” tawa lipu ku tan musi ona. taso, ken, la jan li kepeken e nimi “ete” tan lipu ku. nimi “ete” li sama nimi “kiwen.” ni li pona ala kin. ike, la lipu ku li wawa e nimi ku.

kin, la lipu ku li lon e nimi ku mute. o sona e ni: pini, la nimi ku mute li lon ala. lipu ku li lon e nimi sin ni tan ni: jan li pali e nimi ni tawa lipu ku. lipu ku en wile sona pi lipu ku li lon ala, la nimi ku ni li lon ala kin. nimi ni li nimi “loka” li nimi “kalamARR” li nimi ante kin. lipu o lon ala e nimi lon lipu sama. taso, nasin ni li lon lipu ku.

nanpa tu wan, la jan pi nanpa lili li pana e pilin ona tawa lipu ku. jan mute li lon kulupu pi toki pona. taso, mute suli, la jan mute luka luka luka tu tu (39) li pana e pilin ona tawa wile sona pi lipu ku. jan ni taso li lon e nasin ku. ni li ike tan seme? o sona e ni: jan pi mute mute li sona e toki pona li kepeken e toki pona. jan mute luka luka luka luka tu tu (39) li nanpa lili. nanpa ni li ken ala pana e pilin sama jan ale.

nanpa tu tu, la nasin ku li nasin ala pi kulupu ale pi toki pona. kulupu wan taso li pana e pilin ona tawa wile sona pi lipu ku. kulupu ni li “ma pona pi toki pona” lon ilo Siko. mi lon kulupu ni. kulupu ni li pona. taso, kulupu ante li lon. ni li lon lipu Pepu li lon lipu Wesi li lon ilo Telekan li lon lipu ante. kin, la kulupu “ma pona pi toki pona” li kulupu suli taso ala. kulupu suli ante li lon. pilin pi kulupu ante li lon ala lipu ku. kulupu wan taso li lon wile sona pi lipu ku, la nasin wan taso li lon lipu ku. ni li ike kin. toki pona o sewi ala nasin wan taso. nasin mute li pona.

nanpa luka, la tenpo ni, la nasin ku li wawa e nimi pi mute lili li ante e nasin pi jan pi mute lili. mi sona e ni: nimi pu li awen nanpa wan. taso, pilin pi kulupu wan tawa nimi ku li wawa e nimi lon kulupu ale. wile sona tan u/AciperserSturio li pana e sona ni lon lipu Wesi. tenpo sike 2020 en tenpo sike 2022, la kepeken pi nimi “epiku” pi nimi “jasima” pi nimi “lanpan” pi nimi “misikeke”

pi nimi “soko” li kama wawa li kama suli. nimi ale ni li ku suli. kin, la wile sona tan u/AcipenserSturio, la nimi pi ku suli ala li tawa kepeken pi mute lili. nimi ku suli pi tu taso li tawa kepeken pi mute lili. ni li nimi “oko” li nimi “kin.”

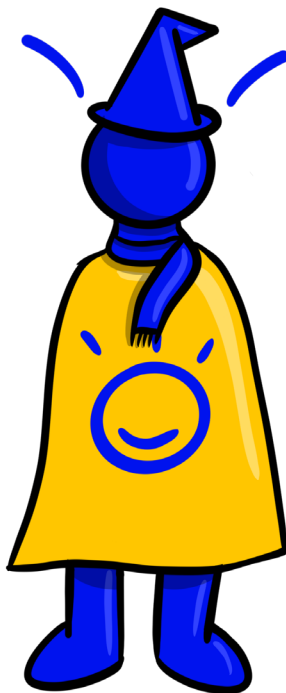
ni, la jan sin pi toki pona li kama sona e nimi ku li pilin pona mute tawa nimi ni. jan pi mute mute li kama pana e sona pi nimi ku suli. ni li sama sike. nimi li kama suli tawa jan, la ona li ku suli. ona li ku suli, la ona li kama suli mute tawa jan. ni li pona ala tawa mi. jan sin pi toki pona o kama sona e nimi suli taso lon tenpo nanpa wan. tenpo mute, la lipu ku li pana ala e ni.

nimi o kama suli ala tan lipu taso. nimi o kama suli tan pona ona tan kon ona tan ilo ona. nimi li ku suli, la nimi li sama ala kepeken pi jan ale. ni li pana taso e nasin pi jan pi mute lili lon lipu ku. jan ale li kepeken ala nimi sama kin. nasin mute pi toki pona li pona. sona mute pi toki pona li pona. lipu ala o lawa e toki jan e nasin jan e pilin jan. nasin o kama tan pona taso.

ijo pi pona ala li lon lipu ku. taso, lipu ku li ike taso ala. nimi ku suli li ike taso ala. lipu ku li pana e sona ni: kulupu pi toki pona li kama suli li kama ante. nimi pi kulupu pi toki pona li kama suli li kama ante kin. kin, la lipu ku li pana e ante toki ken pi mute mute tawa jan sin pi toki pona, tawa jan musi pi toki pona. ni

li sama nasin ante mute pi toki pona. ni li pona. pini, la lipu ku li anpa e wile lawa pi toki jan. lipu ku en nasin ku li suli e nasin pona mute. nasin toki pona li mute. nasin ku li sona e ni, li pana e sona ni. ni, la o ku! taso, o ku pona taso. o kepeken ala e ku tawa nasin ni: jan li wile ante e toki pi jan ante. o kepeken ala e ku tawa nasin ni: jan li wile pakala e nasin pi sin ala e pali pi sin ala. ante li kama li awen kama. jan pi toki pona o sona e nasin pi tenpo ni e nasin pi tenpo pini e nasin pi tenpo kama. nasin mute li lon o lon. o poki ala e nasin pi toki pona.

pona tawa sina ale.

tenpo pi jaki Kolona li pini ala pini

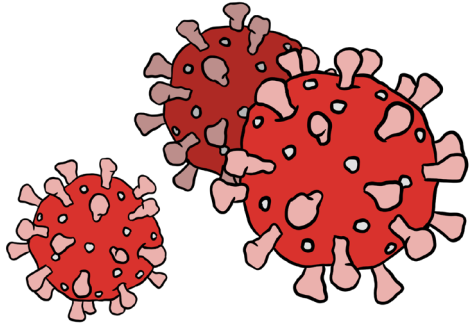
tan jan Alonola

tenpo sike tu wan la, jaki Kolona li lon. open la, mi mute li sona lili e jaki ni. tenpo kama la, mi mute li awen lon tomo.

tenpo lete la, moli mute li lon. tenpo seli la, moli lili li lon. jan mute li moli tan jaki Kolona. taso tenpo ni la, tenpo Kolona li pini, anu seme?

tenpo pi pini lili la, mi pilin e ni: jaki Kolona li ike lili, tenpo Kolona li pini. mi jo ala e len uta, mi tawa musi, mi moku e telo nasa lon poka pi jan mute. ike la, ni la, mi pakala tan jaki Kolona.

tenpo tu wan la, jan pi pona sijelo li pana e telo pi pona sijelo tan jaki Kolona tawa mi. mi pilin e ni: mi ken ala pakala (mute) kepeken telo pi pona sijelo. taso mi pakala mute: mi jan lili, li jan pi sijelo pona. mi suli mute ala, li lili mute ala. taso jaki Kolona li pakala mute e mi.

mi seli mute, li pilin ike mute tan ona.

ni la, mi pilin e ni: jaki Kolona li ike suli. tenpo pi jaki Kolona li pini ala. taso mi moli ala. jan ale ala li moli. tenpo kama la, jaki Kolona li sama jaki ante ale. ni la, mi awen lon tomo mi, li kama pona tan jaki Kolona.

telo suli suli

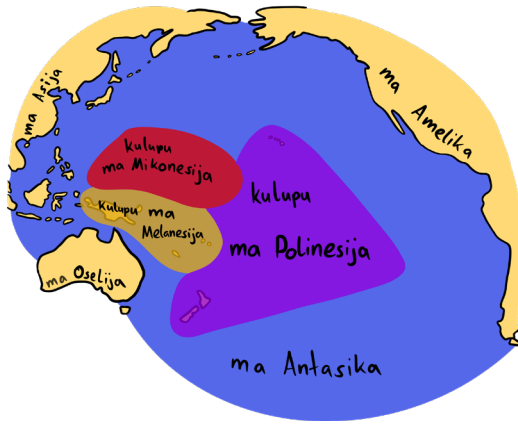
tan jan Alonola

telo suli luka li lon. telo ni li telo suli suli (anu telo suli **Pasipi**), li telo suli **Alansi**, li telo suli **Palata**, li telo suli **Asika**, li telo suli **Antasika**. telo suli ale la, telo suli Pasipi li suli a. ni la, mi pana e nimi “toki suli suli” tawa ona.

telo suli suli li jo e nimi mute. toki Elopa mute la, nimi ona li telo suli Pasipi. nimi Pasipi li nimi tan toki Lasina. kon ona li “pi utala/pakala

ala”. nimi ante li sama “telo suli”, li sama “telo pi tawa lili/ala”. toki ni la, mi kepeken e nimi telo suli suli tan ni: toki mute tan ma Asija la, jan li kepeken ala e nimi Pasipi: toki Nijon - 太平洋 (Taiheiyō), toki Sonko - 太平洋 (Tàipíngyáng), toki Wije - Thái Bình Dương. ma ale ni li poka e telo suli suli.

ma Asija en ma Amelika en ma Oselija en ma Antasika la, telo suli suli li lon poka. taso ma lili mute mute (25,000) li lon telo suli suli.

kulupu tu wan pi ma lili li lon insa pi telo suli suli. kulupu ma Mikonesija en kulupu ma Melanesija en kulupu ma Polinesija li lon. kulupu Melanesija la, ma Papuwanijukini (Papua New Guinea) li lon. ma ale lon telo la, suli la, ma Papuwanijukini li nampa tu. kulupu Polinesija la, ma Nusi-lan li lon ma lete, ma Awawi li lon ma seli.

kon en sewi la, kon pi tawa wawa mute li lon ma mute. ma la, sike suli pi tawa ma li lon. sike ma ni li jo e nimi "sike seli". ni la, lupa suli Mali-jana (Mariana Trench) li lon.

sona pi ijo lili a tan jan Kekan San

sina suli. sina lukin e ijo la, ijo li wan tawa lukin. sina wan tawa lukin! taso, o sona: ijo mute mute li lon insa ijo, li lon insa sina! lon la, ijo ale li jo e ijo mute lon insa ona. ijo wan taso li suli ala li pali lili a. sina ken ala lukin e ijo lili. taso, sina ken lukin e ijo suli. sina lukin e ijo lili tan ni. ijo lili li kama kulupu li kama wan la sina en ijo suli li kama lon!

sona ni la suli tu li lon: lukin la ijo lili li ken seme? lukin ala la ijo lili li ken seme?

lukin la ijo lili li lon. ijo li tawa lon ma. sina ken pilin e ijo. sina ken lukin e ijo. sina ken sona e tawa ijo. sina lukin e ijo lili la ijo lili li awen ijo.

lukin ala la nasa li kama. ale li lukin ala li

pilin ala e ijo la ijo li tawa kepeken ten-po ala, li ken tawa nasa! nasa la ijo lili li ken lon tomo tawa lukin, li ken weka tan tomo lon lukin ala. seme a? ijo suli li ken ala ni. lon la, ijo lili li ken.

ken pi tawa nasa li tan ni: sina lukin ala la ijo li kama kon wawa. kon wawa la tawa mute en wawa mute li ken tawa ijo lili! sina lukin e ijo lili la ijo lili li ken wan taso: ona o awen sama. lukin ala la ken ale pi ijo lili li kama lon. ijo lili li kama kon wawa ala li kama ijo tan lukin!

ni li sona nasa a. seme li lon a? ale li kon wawa anu seme? ala. taso, ijo ale li ken kon wawa tan ni: ona la ijo ante li lukin ala li pilin ala.

sina wile sona e nasa pi kon wawa la o

awen kute. mi pana e ijo sona!

soweli li lon insa poki. sina ken ala lukin e soweli. poka soweli la poki pi kon moli li lon, li ken moli e soweli tan ni: ilo ante li lukin e ijo lili. ijo lili li pakala lili li pana e wawa la ilo li sona e ni, li open e poki moli. ijo lili li pana ala la poki li open ala. taso, pakala lili pi ijo lili li tan seme? ona li ken pakala lili tan tempo.

sina awen lon tempo ken pi pakala lili. sina awen lukin ala e soweli. sina awen lukin ala e ijo lili. ilo taso li sona e pakala. pakala lili li kama ala kama? soweli li moli ala moli? lon la, sina awen lukin ala la, ni tu li lon tempo sama: soweli li moli li moli ala. ijo li pakala li pakala ala. lukin ala la, soweli en ijo en ilo li kon wawa. kon wawa li sona pi ijo ken! taso, sona ni li lon pi ma ale pi ijo ale. nasa la, soweli li ken kama moli li ken awen pona lon tempo lukin taso.

ijo lili pi ken pakala li pakala tan tempo. taso, pakala ona li kon wawa kin. ijo li lon poka pi kon wawa la, ona li ken kama kon wawa sama. lon la, ijo ale li ken ni tan lukin ala tan pilin ala.

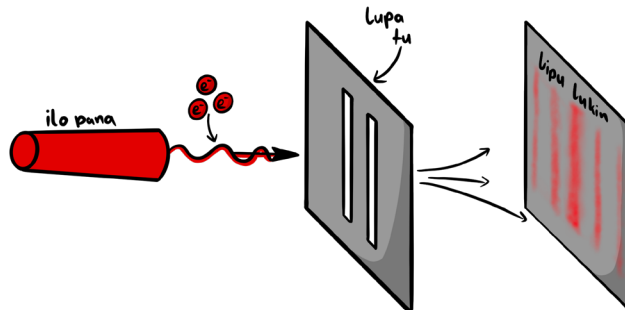
suli la, suno li sijelo li sijelo ala lon tempo sama. taso, suno li ken kon wawa sama ijo lili tan lukin ala. sina lukin e suno la suno li tawa lon nasin palisa tawa pini.

sina lukin ala e suno la, ken ale suno li kama lon tan ni: suno li kama kon wawa! kon wawa la nasin tawa mute li ken. suno li tawa lon nasin ale lon tempo pi kon wawa. sina lukin e suno la, suno li tawa lon nasin wan taso. taso, sona ni li tan seme? mi pana e ijo sona sin.

lupa tu li lon poki li palisa tawa lukin. suno li tawa insa lupa tu. pilin sina la suno li seme? ken la palisa suno tu li lon insa poki. taso, ante a! palisa suno li mute mute a! lon la, suno li kama kon wawa lon tempo tawa, li kama suno lon pini. ni la sina ken lukin e ken ale suno.

sina ken ni lon tomo sina a! o jo e poki. o lupa palisa tu e selo poki. o pana e suno tawa lupa tu. o lukin e insa poki. sina lukin e suno nasa a: palisa tu li lon ala. palisa lili mute mute li lon!

palisa mute mute li kama tan seme? kon wawa li tawa nasa. taso tawa nasa la ijo sama li lon. sina pana e kiwen tu tawa supa telo la telo li kama tawa pi sike mute mute. kon wawa li tawa lon nasin ken sama sike ni!

kulupu esun Patakonija *tan jan Alonola*

tenpo pini mute la, jan Ipon Kuwina (Yvon Chuinard) li open e kulupu esun Patakonija. tenpo pini la, jan Ipon Kuwina li tawa sewi lon nena suli. ni la, kulupu esun Patakonija li pali e len tawa ni: jan li tawa sewi lon nena suli.

tenpo sike pini mute la, nanpa wan la, kulupu esun Patakonija li pana e mani tawa kulupu pi pona ma. mani ale la, mani mute li lon (\$89,000,000). kama la, ona li toki e ni: o esun ala e len sin, o pona e len pi sin ala!

tenpo sike ni la, jan Ipon Kuwina li pana e kulupu esun ona tawa ma. seme a? lon a! tenpo ni la, kulupu pi pona ma pi esun ala li jo e kulupu esun Patakonija!

jan Ipon Kuwina li wile e ni: kulupu esun Patakonija li pana e mani mute tawa pona ma. ma li pilin ike tan ijo mute. ni la, mani tan kulupu esun Patakonija li pona mute tawa ma. tenpo sike wan la, kulupu li pana e mani mute mute (\$100,000,000).

ma

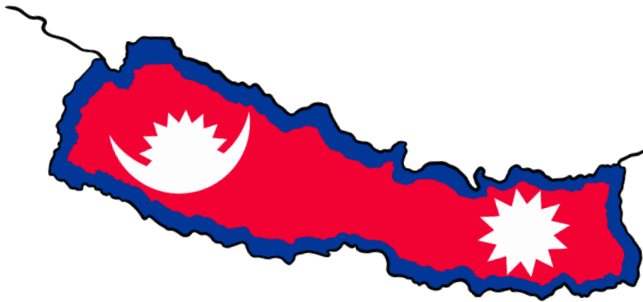
tawa pi poki monsi pi ma Asija nanpa luka luka tu tu: ma Nepali *tan jan Polo*

ma Nepali li ma pi suli mute ala. taso ona li jo e ijo mute pi tenpo pini e ma laso jelo epiku¹. ona li jo e kulupu nena suli Imalaja e ma pi kama lon pi jan Sitata. jan Sitata li nimi pi jan Puta. namako la ma Nepali li jo e jan pi pona nanpa wan. jan ale li uta pona li pona mute. ma tomo lawa pi ma Nepali li ma tomo

Katomantu. ona li musi li pona li lon meso² pi nasin tu ni: nasin pi kama suno en nasin pi suno pini. tenpo pini la ma tomo ni li ma pini pi nasin tawa pi jan Ipi mute. jan Ipi ni li kama tan ma Mewika tan ma Elopa. tan ma Elopa la jan Ipi mute li kama kepeken tomo tawa a! jan Ipi la walo kiwen li kepeken mani mute ike li musi ala. ma Nepali la nasin sewi tu li lon: nasin sewi Palata en nasin sewi Puta. taso nasin sewi Puta pi ma Nepali li nasin sewi Puta pi ma Sipe (Tibet).

1 "epiku" li sama "pona mute"

2 "meso" li pona ala, li ike ala, li lon insa ona

mi awen lon ma Nepali lon tenpo esun wan taso, taso ni li tenpo wawa li tenpo namako tawa mi. mi awen lon ma tomo Katomantu lon tenpo suno tu tu li tawa ma tomo Lunpini kin. ma tomo ni li lon nasin seli pi ma Nepali lon poka pi ma Palata. kepeken tomo tawa kulupu la tan ma tomo Katomantu la jan li tawa lon tenpo suno wan ale tawa kama lon ma tomo Lunpini. tan ni la mi kepeken tenpo suno tu wan. mi kepeken tenpo suno nanpa wan tawa kama lon ma Lunpini. mi kepeken tenpo suno nanpa tu tawa lukin e ma Lunpini tawa musi e ona. pini la mi kepeken tenpo suno nanpa tu wan tawa kama sin lon ma tomo Katomantu. ma tomo Lunpini li lili mute, taso ona li suli mute kin tan ni: ona li ma pi kama lon pi jan Puta. mama pi jan Sitata (jan Maja) li tawa tomo pi mama ona tan tomo ona. tomo pi jan Maja li lon ma tomo Kapilawatu (Kapilavatthu). lon meso pi tawa ni la ona li kama mama lon ma kasi pi ma Lunpini. mi lukin e ma pi kama lon pi jan Puta. tenpo ni la tomo pi nasin sewi Maja Tewi (Maya Devi) li awen e ma ni. mi tawa insa, la mi pilin

pona mute a. weka ala pi tomo Maja Tewi la tomo mute pi nasin sewi Puta li lon tan ma ale pi nasin sewi Puta. mi lukin e ona. ona li pona li musi mute.

lon ma tomo Katomantu la mi lukin e ijo mute. taso tawa mi la ijo pi pona nanpa wan li nena suli tu pi nasin sewi Puta. ona li nena suli Sajanpuna (Swayanbhunath) li nena suli Potana (Bodnath).

tan nena suli Sajanpuna la jan li ken lukin e ma tomo Katomantu ale tan sewi. nena suli Potana li pona li suli mute. lon sewi pi nena suli ni la oko luka tu wan li lon. oko tu li lukin tawa nasin lete. oko tu li lukin tawa nasin seli. oko tu li lukin tawa nasin pi kama suno. oko tu li lukin tawa nasin pi pini suno. mi sike noka e nena ni sama jan ante pi nasin sewi Puta. mi tawa ma tomo lili Patan kin lon poka pi ma tomo Katomantu. ma tomo ni la ma leko³ Tupan (Durban) li lon. lon ona la tomo mute pi tenpo pini li lon. lon ma ni la kipisi⁴ pi mute lili pi sitelen tawa Jan Puta Lili li kama pali. ona li pona lukin mute a!

tenpo esun wan li lili mute. tenpo kama la mi wile tawa nena Imalaja tawa ma tomo Pokala (Pokhara) kin. ma tomo ni li lon poka pi telo suli pona. lon telo ni la nena Imalaja li jasima⁵. mi wile lukin e ona a.

3 "leko" li sama kiwen

4 "kipisi" li ijo lili pi ijo suli

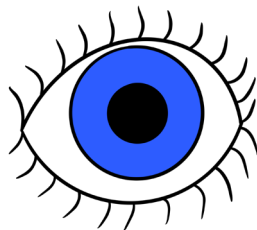
5 ijo li "jasima" la, sina ken lukin e ona tan sinpin ante

telo oko li ken ante e pilin *tan jan Ke Tami*

toki ni li kepeken nimi pu ale.

telo li kama tan oko loje tu pi jan wan, li sitelen sike suwi lon anpa sinpin. ona li wile tawa ma; taso ona li awen lon sije-lo, li pini lon len li weka. sona la, waso en kala en pipi en akesi en soweli ale li ken pana sama. taso pilin pi jan ni li suli la telo lukin li sin li wawa, li selo e ijo poka e tomo e noka e supa moku e pan e poki kiwen e monsi e luka e lawa e nena e kute e linja sewi kin. laso lete ni li lili e seli insa, li lape e ike toki, li open e ante, li esun e ko jaki e mu open: "a! aaaaaa!!!"

kon pi kule ala li tan uta li kalama utala lon telo li nanpa mute li tawa mun li pakala nasa e suno sewi. pimeja moli li kama namako e nasin tenpo.

"mi pakala."

pona o kepeken alasa seme? mani anu unpa anu pu anu nimi ante li sama kili tan kasi pi lipu jelo moli. "sina wile ala ni! sina wile mama e musi. sina wile olin e meli e mije e tonsi."

ona li jo e ilo palisa e sinpin tomo li pali e lupa. telo li kama weka. laso li kama walo. jan li tawa lupa li tawa nasin open li tawa kulupu. pona kama li wile e wawa, taso laso weka li kama ken e ni.

musi

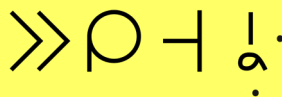
kala mi *tan jan Alonola*

tenpo pimeja la, mi lon taso mi wile lukin tawa poki laso suli la, kala mi li tawa telo lon insa pi suno walo tan ilo

kala mi li jo e kule mute tenpo ale la, ona li kute e pilin mi lon tenpo pimeja mi la, mi toki ala e apeja¹

tenpo lete la, suno li lon ala pilin en sijelo la, mi pakala taso tenpo ike li ike ala mi jo e kala mi a

pona monsuta¹ *tan jan Kapesi Pake*

1 "apeja" li pilin ike tan ni: sina ike

1 "monsuta" li ike, li wile pakala e jan

o kute e kalama musi sin tan kulupu Pata Powe!

patapowe.bandcamp.
com/album/
nalanja-li-kule-pona

musi mute

seme li mi?
tan jan Alonola

mi kama tan sewi.
mi pali e nasin suli.
taso seli la, mi kon.
lete la, mi kiwen, lon!

sina moku e mi la,
mi lon poki lili.
kala li tawa lon mi la,
mi lon poki suli.

jan Osimanta
tan jan Kapesi Pake

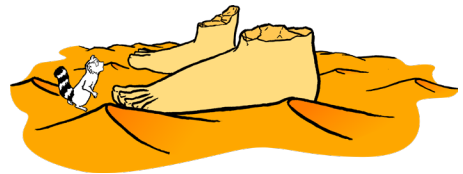
kijetesantakalu o!
tan jan Ke Tami

mi sona e jan tan ma majuna¹.
 ona li toki e ni tawa mi:
 "a noka kiwen suli tu li lon ma pi telo ala.
 sinpin pakala li lon poka ni.
 jan pali ona li lon e uta wawa lon ona a.
 sitelen ni li pana e
 a sona pi jan pini lon wawa pi ma walo.
 a sitelen kiwen ni li lete
 a nimi ni li lon lipu:
 'nimi mi li Osimanta! lawa suli li mi taso!
 o lukin wawa e pali a wawa mi! o ike
 mu!'

ijo ala lon poka ona li awen.
 ko jelo lili li lon poka pi pakala kulupu
 li tawa ale lon ma len."

1 "majuna" li sama "sin ala"

t o k i n e j a n k o l a t a
 n m i k o n k o a m a l a w i
 k e n j a k i n e p i s a n a
 m u e m l u w a n t a e n p o
 o i j u l a m a l a k a s i t
 s k e l a k a n p i j a i p o
 a a k i k i l i p a s i i t e
 n p a t a m a l i p i j a m i
 p o t a m a l e s o t o l o n
 i n o n e s l a p e w i j a s
 u l l i l u m a k o m o t a p
 i n i j u k a n a m o w i s i
 n a j a n k o s i w a l e e n
 i m a l i p e e l i t e j a k
 i i s i j o p i j a m i t a w

alasa nimi: ma
Apika

tan jan Sonatan

o alasa e nimi pi ma Api-
 ka! ona li lon nasin supa
 sama ni: " _ " li lon nasin
 sinpin sama ni: " | ". nimi
 ma ni li lon poki nimi:
 Ankola / Eliteja / Isijopija
 Kamelun / Kana / Kanpija
 Kapon / Kenja / Kilipasi
 Kine / Kinejekatolija
 Kinepisa / Komo / Konko
 Kosiwa / Lapewija
 Lesoto / Libija / Luwanta
 Malakasi / Malawi / Mali
 Malipe / Masu / Mosanpi
 Mowisi / Mulitanija

jan pali

jan pi pali toki

jan Alonola
jan Jakopo
jan Kapesi Pake
jan Kekan San
jan Ke Tami
jan Polo
jan Sonatan

jan pi pali sitelen

jan Alonola
jan Ke Tami
jan Tenten

jan lawa

jan Eli
jan Sonatan

jan pi lipu lukin

jan Alonola
jan Eli
jan Kapesi Pake
jan Simo
jan Sonatan

jan pali ante

jan Peja
jan Alonola

sina wile ala wile pali tawa lipu tenpo?

o tawa lipu liputenpo.org!

lon lipu ni la, sina ken lukin e ma pi mi
mute lon ilo Siko (Discord).

CC-BY-SA 4.0

lawa jo ©2022 tan jan pali pi lipu tenpo
copyright © 2022 by contributors of lipu tenpo

FAQ

Hello! Welcome to toki pona. Maybe you're new and want to know more about this unknown language. Great! This page will answer your questions.

What is Toki Pona?

It's a small and good minimal language. There are only 14 letters and less than 200 words. The Canadian linguist Sonja Lang created it in 2001. Now there already are thousands of speakers around the world.

Why would I learn Toki Pona?

Maybe you're fascinated by the possibility of describing the world using less than 200 words. Maybe you wish to talk to your friends without other people knowing what you're saying. Maybe you just want to boast of speaking many languages. There are different reasons for different speakers.

How can I learn and where can I use Toki Pona?

There is the official Toki Pona book (The Language of Good) by Sonja Lang and there is her brand new Toki Pona dictionary. There are also many free courses online. Furthermore, there are YouTube videos and Memrise courses. A very popular and old course was o kama sona e toki pona! A newer and up to date course is lipu sona pona. Toki Pona groups and learning resources are on our website:

liputenpo.org

If you want to join us, that's great!

ISSN 2752-4639

9 772752 463006